

Versie 11.01.2021

Sectorcode inzake de distributie van financiële producten tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML-code)

Inhoudstafel

Sectorcode inzake de distributie van financiële producten tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML-code)	1
Hoofdstuk 1 - Toepassingsgebied van de Wet WG/FT	4
1. Welke handelingen vallen onder het toepassingsgebied van de Wet WG/FT?	4
2. Wanneer is de herkomst van een kapitaal of goed illegaal in de zin van de Wet WG/FT?	5
Hoofdstuk 2 - Taakverdeling: derde zaakaanbrenger of lasthebber/onderaannemer	6
1. De derde zaakaanbrenger	6
2. De lasthebber of onderaannemer	7
Hoofdstuk 3 - Welke verplichtingen vloeien voort uit de Wet WG/FT?	8
1. De algemene risicobeoordeling	8
1.1. Inleiding	8
1.2. De algemene risicobeoordeling	8
2. De implementatie van de waakzaamheidsmaatregelen t.a.v. de cliënten en de verrichtingen	9
2.1. Vóór de onderschrijving van de overeenkomst	9
2.1.1. Algemene beginselen en individuele risicobeoordeling	9
2.1.2. De verplichting tot identificatie en identiteitsverificatie	100
2.1.3. Het cliëntacceptatiebeleid	177
2.2. Tijdens het beheer van de verzekeringsovereenkomst	200
2.2.1. Algemene regel – Verplichting tot doorlopende waakzaamheid	200
2.2.2. De bijwerking van de identificatiegegevens en het profiel van de verzekeringnemer	21
2.2.3. Eerste- en tweedelijnstoezicht	222
2.3. Vóór de betaling van de prestatie	24
3. Samenwerking met de CFI	244
3.1. Meldingen aan de CFI	244
3.2. Verzoeken van de CFI om informatie	25
3.3. Verbod om de cliënt of derden in te lichten	25
3.4. De opvolging van meldingen	255
4. Gegevensbewaring	26
5. Organisatie en interne controle	26
5.1. Aanwijzing van een of meerdere AMLCO's en van de verantwoordelijke hooggeplaatste leidinggevende (HR AML)	26
5.2. Organisatorisch kader	27
5.2.1. WG/FT-gedragslijnen	28
5.2.2. WG/FT-procedures	28
5.2.3. Interne controle	29
5.3. Kwaliteit, opleiding en sensibilisatie van het personeel	29
6. Betalingen in contanten	30
7. Sancties	30
8. Financiële embargo's	300
8.1. Juridisch kader en vereiste waakzaamheid	300
8.2. Meldplicht aan de Thesaurie	32
Bijlagen	33

De bestrijding van het witwassen van geld omvat twee luiken: een repressief luik (artikel 505 van het Strafwetboek – verruimde heling) en een preventief luik (Wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, hierna de Wet WG/FT genoemd)¹.

Deze gedragscode (verkort de AML-code genoemd) is uitsluitend gewijd aan het preventieve luik zoals dit voortvloeit uit de regelgeving. De verschillende verplichtingen voor zowel de verzekeringsondernemingen als de verzekeringstussenpersonen worden hierin kort toegelicht. In alle gevallen zijn de wettelijke en reglementaire bepalingen doorslaggevend.

Rekening houdend met de respectievelijke en complementaire rollen van de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen, hebben Feprabel, FVF, BVVM, BZB-Fedafin en Assuralia (hierna genoemd : « de federaties ») een aantal kernafspraken gemaakt over wie welke verplichtingen voor zijn rekening neemt en welke werkwijze hierbij wordt gehanteerd.

Deze afspraken worden in de tekst in de grijze zones en in het taakverdelingsschema² (Bijlage 1 – beschikbaar op de websites van de federaties) weergegeven. Opgelet, de taakverdeling is slechts geldig voor de verzekeringsondernemingen die lid zijn van Assuralia. Deze gedragsregels werden eveneens overgemaakt aan de FSMA en de Nationale Bank van België.

Belangrijk:

- het taakverdelingsschema en de in het grijs gekleurde ‘zones’ in de AML-code zijn bindende afspraken tussen de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen;
- de verdeling van de taken heeft evenwel geen enkele invloed op de verantwoordelijkheid van elke betrokkene: zowel de verzekeringsonderneming als de verzekeringstussenpersoon blijft volledig verantwoordelijk voor de naleving van de wettelijke en reglementaire verplichtingen. De taakverdeling kan nooit leiden tot een vrijstelling van deze wettelijke en reglementaire verantwoordelijkheden.

---

¹ De Wet WG/FT kan o.m. worden geraadpleegd via:
https://www.fsma.be/sites/default/files/public/content/wg/loi/2017-09-18_wet_loi.pdf.

² Zie ook Hoofdstuk 2 – Taakverdeling: derde zaakaanbrenger of lasthebber/onderaannemer.

Hoofdstuk 1 - Toepassingsgebied van de Wet WG/FT

De Wet WG/FT verplicht:

- de verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht en de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse verzekeringsondernemingen – ongeacht of deze ressorteren onder het recht van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER) – die gemachtigd zijn om in België het levensverzekeringsbedrijf uit te oefenen (hierna 'de verzekeringsondernemingen' genoemd) ;
- de verzekeringstussenpersonen die hun beroepsactiviteiten buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst uitoefenen in de groep van activiteiten 'Leven', evenals de in België gevestigde bijkantoren van personen die gelijkwaardige werkzaamheden uitoefenen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de EER (hierna 'de verzekeringstussenpersonen' genoemd) ;

om een aantal verplichtingen in acht te nemen met als doel het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen en het gebruik van contanten te beperken.

De Wet WG/FT legt de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen verplichtingen op die hieronder worden toegelicht, en verplicht hen met name om algemene en individuele risicobeoordelingen uit te voeren, hun cliënten te identificeren en de identiteit van hun cliënten te verifiëren, een bijzondere waakzaamheid aan de dag te leggen voor en na het sluiten van een levensverzekeringsovereenkomst en actief mee te werken met de Cel voor Financiële Informatieverwerking³ en de Administratie van de Thesaurie van de FOD Financiën.

De toepassingsmodaliteiten van de verplichtingen die uit de Wet WG/FT voortvloeien, staan voor de verzekeringssector toegelicht in :

- twee reglementen: het eerste werd opgesteld door de Nationale Bank van België (NBB)⁴ en is van toepassing op de verzekeringsondernemingen, het tweede is een reglement van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) en betreft de verzekeringstussenpersonen⁵ ;
- diverse aanbevelingen van de NBB, beschikbaar op haar website⁶ ;
- diverse circulaires en mededelingen van de FSMA, beschikbaar op haar website⁷.

1. Welke handelingen vallen onder het toepassingsgebied van de Wet WG/FT?

Het witwassen van geld :

Voor de toepassing van de Wet WG/FT wordt beschouwd als 'witwassen van geld' :

- de omzetting of overdracht van geld of andere goederen met het oogmerk de illegale herkomst ervan te verhelen of te verhullen of een persoon die betrokken is bij een misdrijf waaruit dit geld of deze goederen voortkomen, te helpen ontkomen aan de juridische gevolgen van zijn daden ;
- het verhelen of verhullen van de werkelijke aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing of eigendom van geld of goederen waarvan men de illegale herkomst kent ;
- de verwerving, het bezit of het gebruik van geld of goederen waarvan men de illegale herkomst kent ;

³ Hierna 'CFI' genoemd (www.ctif-cfi.be).

⁴ [Reglement van de NBB van 21 november 2017 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 10 december 2017 \(Belgisch Staatsblad van 22 december 2017\).](#)

⁵ [Reglement van de FSMA van 3 juli betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30 juli 2018 \(Belgisch Staatsblad van 7 augustus 2018\).](#)

⁶ <https://www.nbb.be/nl/financieel-toezicht/voorkoming-van-het-witwassen-van-geld-en-de-financiering-van-terrorisme>.

⁷ <https://www.fsma.be/nl/strijd-tegen-witwassen-van-geld-en-financiering-van-terrorisme>.

- de deelneming aan, de medeplichtigheid tot, de poging tot, de hulp aan, het aanzetten tot, het vergemakkelijken van of het geven van raad betreffende een van de in de drie voorgaande punten bedoelde daden.

De financiering van terrorisme:

Voor de toepassing van de Wet WG/FT wordt beschouwd als financiering van terrorisme: de verstrekking of verzameling van geldmiddelen en andere vermogensbestanddelen⁸, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks, met het oogmerk dat deze worden gebruikt of in de wetenschap dat zij, geheel of gedeeltelijk, zullen worden gebruikt door een terrorist die alleen handelt of door een terroristische organisatie, zelfs zonder enige band met een bepaalde terroristische daad.

2. Wanneer is de herkomst van een kapitaal of goed illegaal in de zin van de Wet WG/FT?

Voor de toepassing van de Wet WG/FT is de herkomst van kapitalen of goederen illegaal wanneer deze zijn verkregen door een misdrijf dat in verband staat met :

- terrorisme of de financiering van terrorisme ;
- georganiseerde misdaad ;
- illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen ;
- illegale handel in wapens, goederen en koopwaren met inbegrip van antipersoonsmijnen en/ of submunitie ;
- mensensmokkel ;
- mensenhandel ;
- exploitatie van prostitutie ;
- illegaal gebruik bij dieren van stoffen met hormonale werking of illegale handel in dergelijke stoffen ;
- illegale handel in menselijke organen of weefsels ;
- fraude ten nadele van de financiële belangen van de Europese Unie ;
- ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd ;
- sociale fraude ;
- verduistering door personen die een openbare functie uitoefenen en corruptie ;
- ernstige milieucriminaliteit ;
- namaak van muntstukken of bankbiljetten ;
- namaak van goederen ;
- zeeroverij ;
- een beursmisdrijf ;
- het onwettig openbaar aantrekken van spaargeld ;
- het verlenen van bankdiensten, financiële diensten, verzekeringsdiensten of geldovermakingsdiensten, of valutahandel, of enige andere gereguleerde activiteit, zonder over de voor die activiteit vereiste vergunning te beschikken of aan de toegangsvoorwaarden te voldoen ;
- oplichting ;
- misbruik van vertrouwen ;
- misbruik van vennootschapsgoederen ;
- een gijzeling;
- een diefstal ;
- afpersing ;
- de staat van faillissement ;
- informaticacriminaliteit.

⁸ Het Internationaal Verdrag ter bestrijding van de financiering van terrorisme definieert wat moet worden verstaan onder 'fondsen', namelijk alle soorten vermogensbestanddelen, lichamelijk of onlichamelijk, roerend of onroerend, hoe dan ook verkregen, alsmede rechtsbescheiden in welke vorm dan ook, elektronisch of digitaal daaronder begrepen, waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van die vermogensbestanddelen blijken, ingezonderdheid, maar niet beperkt tot kredieten, travellerscheques, bankcheques, postwissels, aandelen, waardepapieren, obligaties, wissels en kredietbrieven (Verenigde Naties, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=XVIII-11&chapter=18&lang=en).

Hoofdstuk 2 - Taakverdeling: derde zaakaanbrenger of lasthebber/onderaannemer

De taakverdeling tussen verzekeringsondernemingen en verzekeringstussenpersonen in het kader van de uitvoering van hun wettelijke verplichtingen inzake het voorkomen van witwassen en de financiering van terrorisme kan gebeuren via twee juridisch verschillende mechanismen. Men kan namelijk een beroep doen :

- op een derde zaakaanbrenger, of
- op een lasthebber of onderaannemer.

1. De derde zaakaanbrenger

Deze techniek heeft, in het kader van deze sectorcode en overeenkomstig de Wet WG/FT, betrekking op de verzekeringstussenpersonen voor de uitvoering van de volgende waakzaamheidsverplichtingen :

- de verplichtingen tot identificatie en identiteitsverificatie van de cliënten en, in voorkomend geval, van hun lasthebbers en uiteindelijke begunstigden (zie verder, punt 2.1.2.e, hoofdstuk 3) ;
- de verplichting tot identificatie van de kenmerken van de cliënt en van het doel en de aard van de zakelijke relatie (zie punt 2.1.2.c, hoofdstuk 3) ;
- de verplichting tot bijwerking van de informatie (zie punt 2.2.2., hoofdstuk 3).

De verzekeringstussenpersoon voert in eerste instantie autonoom zijn eigen verplichtingen uit, in zijn naam en voor zijn rekening, en volgens zijn eigen procedures. Vervolgens verstrekt hij de verzamelde gegevens onmiddellijk aan de verzekeringsonderneming, evenals, onverwijld, de afschriften van de gebruikte bewijsstukken.

Op die manier kan de verzekeringsonderneming de door de tussenpersoon verzamelde informatie gebruiken om, op haar beurt, aan haar eigen waakzaamheidsverplichtingen te voldoen. Het autonome karakter van de door de derde zaakaanbrenger uitgevoerde analyse kan ertoe leiden dat de verzekeringsonderneming die de informatie ontvangt een ander risicoprofiel aan de kandidaat-client toekent dan de tussenpersoon had toegekend. De verzekeraar zal dan beslissen om de door de tussenpersoon uitgevoerde waakzaamheidsverplichtingen aan te vullen (dit gebeurt dan, behoudens gerechtvaardigde uitzonderingen, via de verzekerings-tussenpersoon) of deze opnieuw uit te voeren (in dat geval brengt de verzekeraar de tussenpersoon hiervan op de hoogte en deelt hem elk nieuw gegeven/document mee dat in het licht van de wettelijke bepalingen nuttig en relevant is).

Elke betrokken financiële instelling blijft verantwoordelijk voor de goede uitvoering van haar eigen verplichtingen. De informatie/documenten worden verstrekt via de gebruikelijke communicatiekanalen tussen de verzekeraar en de tussenpersoon.

Merk op dat de wetsbepalingen inzake de derde zaakaanbrenger bepalen dat de documenten die werden gebruikt om de hierboven bedoelde formaliteiten te vervullen slechts door de tussenpersoon aan de verzekeraar worden verstrekt op verzoek van deze laatste⁹. Deze sectorcode voorziet echter uitdrukkelijk in een spontane en systematische verstrekking van deze documenten aan de verzekeraar.

---

⁹ Op eerste verzoek (art. 44 Wet WG/FT).

2. De lasthebber of onderaannemer

Het belangrijkste verschil tussen de lasthebber of onderaannemer enerzijds en de derde zaakaanbrenger anderzijds is dat lasthebbers/onderaannemers handelen volgens de instructies en onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van een aan de Wet WG/FT onderworpen entiteit (verzekeraar, tussenpersoon...), terwijl de derde zaakaanbrenger autonoom handelt, voor eigen rekening, en op basis van zijn eigen procedures.

Van de taken waarop de in deze sectorcode beschreven verdeling betrekking heeft, worden de volgende taken uitgeoefend in het kader van het mechanisme van de lasthebber of onderaannemer (zij kunnen wettelijk niet via een derde zaakaanbrenger worden verricht :

- *Gevallen waarin de verzekeraar de tussenpersoon als lasthebber/onderaannemer laat optreden :*
  - opsporing van atypische verrichtingen: eerstelijnstoezicht (zie verder, punt 2.2.3.a., hoofdstuk 3).
- *Gevallen waarin de tussenpersoon de verzekeraar als lasthebber/onderaannemer laat optreden :*
  - opsporing van atypische verrichtingen: tweedelijnstoezicht (zie punt 2.2.3.b., hoofdstuk 3);
  - controle van embargo's en melding aan de Thesaurie (zie punt 8, hoofdstuk 3).

De regelgeving bepaalt dat de aan de Wet WG/FT onderworpen entiteiten (verzekeraars, tussenpersonen...) het volgende schriftelijk ter kennis moeten brengen van hun lasthebbers of onderaannemers die belast zijn met de uitvoering van hun verrichtingen :

- de passende criteria die hen in staat moeten stellen atypische verrichtingen op te sporen;
- de te volgen procedure om deze verrichtingen te onderwerpen aan een specifieke analyse onder de verantwoordelijkheid van de AMLCO van de lastgever, teneinde te bepalen of van deze verrichtingen vermoed kan worden dat ze verband houden met het witwassen van geld of financiering van terrorisme.

In het kader van de toepassing van deze AML-code worden de eerder vermelde criteria en procedure verduidelijkt onder de volgende punten: 2.2.3.a., hoofdstuk 3 (eerste lijn), 2.2.3.b. (tweede lijn) en 8 (embargo's en melding aan de Thesaurie).

Hoofdstuk 3 - Welke verplichtingen vloeien voort uit de Wet WG/FT?

1. De algemene risicobeoordeling

1.1. Inleiding

Volgens de Wet WG/FT moeten de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen een risico-gebaseerde benadering invoeren inzake WG/FT. Het algemene beginsel van de risico-gebaseerde benadering maakt het mogelijk om vereenvoudigde waakzaamheidsmaatregelen toe te passen wanneer men gevallen van laag risico identificeert, zodat de aldus vrijgekomen middelen kunnen worden aangewend voor de verplichte toepassing van maatregelen van verhoogde waakzaamheid wanneer men gevallen van hoog risico identificeert.

Uit het voorgaande volgt dat de implementatie van een risico-gebaseerde benadering door de aan de Wet WG/FT onderworpen entiteiten (zoals de verzekeraar en de verzekeringstussenpersoon) berust op een grondige, gedocumenteerde en actuele kennis van de WG/FT-risico's waaraan zij worden blootgesteld en op een goed begrip hiervan.

De risico-gebaseerde benadering is gebaseerd op een risicobeoordeling op twee niveaus : een algemene risicobeoordeling voor de hele onderneming en een individuele risicobeoordeling voor elke cliënt (zie punt 2.1.1.).

1.2. De algemene risicobeoordeling

De verzekeraar en de verzekeringstussenpersoon dienen elk hun eigen algemene risicobeoordeling uit te voeren.

De algemene risicobeoordeling is een proces dat twee stappen omvat: in eerste instantie de identificatie van de WG/FT-risico's waaraan de verzekeraar en de verzekeringstussenpersoon worden blootgesteld en vervolgens de beoordeling van deze risico's (elk voor zich).

Het proportionaliteitsbeginsel is van toepassing op deze nieuwe verplichting. De maatregelen die de verzekeraars en de verzekeringstussenpersonen treffen om de WG/FT-risico's waaraan ze worden blootgesteld te identificeren en te beoordelen, moeten in verhouding staan tot hun aard en omvang.

Bij een rechtspersoon wordt de algemene risicobeoordeling uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de AMLCO en wordt deze goedgekeurd door de effectieve leiding. Bij een natuurlijk persoon wordt de algemene risicobeoordeling uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de AMLCO en, is deze persoon niet de verzekeringstussenpersoon, dan keurt deze laatste de beoordeling goed.

In het verlengde van de algemene risicobeoordeling moeten risicocategorieën worden gedefinieerd, met het oog op de toepassing van gepaste waakzaamheidsmaatregelen inzake de geïdentificeerde WG/FT-risico's. Bij deze categorisering moet rekening worden gehouden met alle WG/FT-risico's die in het kader van de algemene risicobeoordeling werden geïdentificeerd, met het oog op een hergroepering binnen eenzelfde categorie van de situaties die identieke waakzaamheidsmaatregelen vergen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de volgende risicofactoren :

- de kenmerken van het cliënteel ;
- de kenmerken van de producten, diensten of verrichtingen die men aanbiedt ;
- de betrokken landen of geografische gebieden ;
- de gebruikte distributiekanaalen ;
- elke andere relevante risicofactor (bv. politiek prominente personen, belastingparadijzen, de conclusies van de nationale en Europese analyses van de risico's en het advies van de Europese toezichthoudende autoriteiten over de witwasrisico's met betrekking tot de financiële sector van de Unie, ...)

- minimaal met de variabelen die zijn opgenomen in bijlage I en III van de Wet WG/FT ;
- en eventueel met de indicatieve factoren die wijzen op een potentieel lager risico als bedoeld in bijlage II van de Wet WG/FT.

De levensverzekeringsproducten werden sectoraal alvast ingedeeld op basis van de categorieën 'laag risico', 'standaard risico' en 'hoog risico' (een verzekeraar kan soms ook spreken van 'zwak risico', 'gematigd risico' en 'gevoelig risico'). In Bijlage 8 worden voorbeelden gegeven van levensverzekeringsproducten die overeenstemmen met de verschillende risicocategorieën.

Het aantal risicocategorieën zou afhankelijk moeten zijn van de omvang en de aard van de verzekeraar of verzekeringstussenpersoon. Toch zou men bij de categorisering altijd ten minste in de twee risicocategorieën 'standaard risico' en 'hoog risico' moeten voorzien, waaraan eventueel nog een derde risicocategorie 'laag risico' kan worden toegevoegd.

De AMLCO gaat ten minste eenmaal per jaar na of de algemene risicobeoordeling nog actueel is en maakt in zijn jaarlijks activiteitenverslag melding van zijn conclusies en, zo nodig, van de uit te voeren updates (zie punt 5.1).

Om de verzekeringstussenpersonen te begeleiden bij de uitvoering van hun algemene risicobeoordeling, heeft de FSMA een praktische gids uitgewerkt, evenals de tabel 'Mijn algemene risicobeoordeling' :

https://www.fsma.be/sites/default/files/public/content/NL/newsletter/2018-04_nieuwsbrief_witwassen.pdf .

Raadpleeg voor meer details over de algemene risicobeoordeling de FSMA-circulaire van 7 augustus 2018 betreffende de toepassing van een risico gebaseerde benadering in de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme :

https://www.fsma.be/sites/default/files/public/content/NL/circ/2018/fsma_2018_12_nl.pdf.

2. De implementatie van de waakzaamheidsmaatregelen ten aanzien van de cliënten en de verrichtingen

2.1. Vóór de onderschrijving van de overeenkomst

2.1.1. Algemene beginselen en individuele risicobeoordeling

De waakzaamheidsmaatregelen ten aanzien van het cliënteel en de verrichtingen omvatten de volgende handelingen :

- overgaan tot identificatie en identiteitsverificatie (zie punt 2.1.2.) ;
- de kenmerken van de cliënt en het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie beoordelen en daartoe zo nodig bijkomende informatie inwinnen (zie punt 2.1.2.) ;
- een cliëntacceptatiebeleid uitwerken (zie punt 2.1.3.) ;
- een doorlopende waakzaamheid aan de dag leggen ten aanzien van de zakelijke relaties (zie punt 2.2.).

De hierboven opgesomde waakzaamheidsmaatregelen zijn gebaseerd op de individuele beoordeling van de WG/FT-risico's, rekening houdend met de bijzonderheden van de cliënt, de aard van de transacties en de conclusies van de algemene risicobeoordeling.

Het gaat om een belangrijke nieuwigheid van de Wet WG/FT. Voortaan moeten alle waakzaamheidsmaatregelen worden bepaald aan de hand van een individuele beoordeling van de WG/FT-risico's die gepaard gaan met elke cliënt, waarbij het risiconiveau bij elke cliënt kan variëren naargelang de door de cliënt uitgevoerde verrichtingen in het kader van de zakelijke relatie.

Wanneer zij bij hun individuele risicobeoordeling gevallen van hoog risico identificeren, nemen de verzekeraars en de verzekeringstussenpersonen maatregelen van verhoogde waakzaamheid. Zij kunnen vereenvoudigde waakzaamheidsmaatregelen treffen als zij gevallen van laag risico identificeren.

Zowel de verzekeringstussenpersoon als de verzekeraar moet een individuele risicobeoordeling uitvoeren.

Net als bij de algemene risicobeoordeling die het algemene theoretische kader bepaalt waarbinnen de individuele risicobeoordeling moet gebeuren, is de individuele risicobeoordeling een proces in twee stappen, dat het volgende omvat :

- in eerste instantie de identificatie van de WG/FT-risico's (rekening houdend met de bijzonderheden van de cliënt en de zakelijke relatie, de algemene risicobeoordeling, de variabelen opgesomd in Bijlage I bij de Wet WG/FT en de factoren die wijzen op een potentieel hoger risico bedoeld in Bijlage III bij de Wet WG/FT. De factoren opgesomd in Bijlage II bij de Wet WG/FT, die wijzen op een potentieel lager risico, mogen ook in aanmerking worden genomen¹⁰).
- en, vervolgens, de beoordeling van deze risico's.

Aansluitend op de individuele risicobeoordeling brengen de verzekeraar en de verzekeringstussenpersoon de cliënt onder in een van de risicocategorieën die zijn vastgelegd na de algemene risicobeoordeling (zie punt 1.2.), waarbij eenzelfde cliënt kan worden ondergebracht in verschillende risicocategorieën naargelang de aard van de verrichtingen van deze cliënt in het kader van de zakelijke relatie.

Deze classificatie maakt het mogelijk om – in overeenstemming met het vastgelegde organisatorische kader (zie punt 5.2.) in het bijzonder, alsook met het cliëntacceptatiebeleid – het te hanteren waakzaamheidsniveau te bepalen (bijvoorbeeld laag, standaard of hoog) voor de verrichtingen van de cliënt in het kader van de zakelijke relatie.

In alle gevallen moeten de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen aan hun respectieve toezichthouders kunnen aantonen dat de waakzaamheidsmaatregelen die zij toepassen gepast zijn in het licht van de WG/FT-risico's die zij hebben geïdentificeerd.

Raadpleeg voor meer details over de individuele risicobeoordeling de FSMA-circulaire van 7 augustus 2018 betreffende de toepassing van een risico-gebaseerde benadering in de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme : https://www.fsma.be/sites/default/files/public/content/NL/circ/2018/fsma_2018_12_nl.pdf.

2.1.2. De verplichting tot identificatie en identiteitsverificatie

a. Begrippen

Identificatie bestaat erin kennis te nemen van de identificatiegegevens.

Identiteitsverificatie bestaat erin de identificatiegegevens te controleren aan de hand van een betrouwbare informatiebron die geschikt is om deze gegevens te bevestigen of te weerleggen, en wordt uitgevoerd met behulp van een bewijsstuk waarvan een kopie op een duurzame drager wordt gemaakt (op papier of elektronisch).

b. Wie moet worden geïdentificeerd?

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen moeten de volgende personen identificeren en hun identiteit verifiëren :

¹⁰ De lijsten van factoren en variabelen bedoeld in de Bijlagen I tot III bij de Wet: https://www.fsma.be/sites/default/files/public/content/NL/circ/2018/fsma_2018_12-02_nl.pdf.

1. de verzekeringnemer(s)

Als de verzekeringnemer tijdens de looptijd van de overeenkomst verandert, dan moet de nieuwe verzekeringnemer naar behoren worden geïdentificeerd.

2. de eventuele lasthebber(s) van de verzekeringnemer

Het mandaat is een handeling (overeenkomst) waardoor een persoon (de lastgever) een andere persoon (de lasthebber) machtigt om voor hem en in zijn naam op te treden¹¹. De tussenpersoon is a priori geen lasthebber van de cliënt, tenzij hij over een uitdrukkelijk mandaat van de cliënt beschikt om deze te vertegenwoordigen.

Naast de hierboven bedoelde contractuele lasthebbers omvat deze categorie van personen ook de wettelijke vertegenwoordigers van handelingsonbekwame personen (bijv. minderjarigen...).

3. de contractuele begunstigde(n)

Word(t)(en) hier bedoeld: de natuurlijke perso(o)n(en) aan wie de prestatie zal worden uitgekeerd wanneer de overeenkomst afloopt, in hun hoedanigheid van degene(n) ten gunste van wie de overeenkomst werd gesloten.

Concreet gaat het om de perso(o)n(en) die het geld ontvang(t)(en) (ongeacht het moment van de betaling: bij het verstrijken van de overeenkomst of na de manifestatie van het verzekerde risico, bij een (gedeeltelijke) afkoop, het opvragen van een voorschot of de opzegging van de overeenkomst binnen 30 dagen na de onderschrijving ervan).

4. de uiteindelijke begunstigde(n) (in het geval van een verzekeringnemer, een lasthebber en/of een contractueel begunstigde rechtspersoon)

Alleen natuurlijke personen kunnen worden beschouwd als uiteindelijke begunstigden van een rechtspersoon in de zin van de Wet WG/FT.

In het kader van een levensverzekering worden de personen die zeggenschap hebben over de verzekeringnemer, zijn lasthebber of de contractueel begunstigde rechtspersoon als uiteindelijke begunstigden beschouwd, namelijk, wanneer het om een vennootschap gaat :

- de natuurlijke personen die, in laatste instantie, rechtstreeks of onrechtstreeks meer dan 25% van de aandelen of stemrechten bezitten of er zeggenschap over hebben ;
- de natuurlijke personen die, zonder dat zij meer dan 25% van de aandelen of stemrechten bezitten of er zeggenschap over hebben, rechtstreeks of onrechtstreeks feitelijke zeggenschap uitoefenen over de vennootschap ;
- indien geen van de onder de twee vorige streepjes bedoelde personen wordt geïdentificeerd, de natuurlijke perso(on)(en) die behoort(en) tot het hoger leidinggevend personeel. Concreet gaat het om de leidinggevende(n) die in de praktijk de meest doorslaggevende invloed uitoefent(en) op het beheer van de vennootschap (bijv. de CEO of de voorzitter van het directiecomité)¹².

De uiteindelijke begunstigden van een andere rechtspersoon dan een vennootschap worden aangewezen op basis van specifieke regels die in de Wet WG/FT zijn vastgelegd. Bij (internationale) verenigingen zonder winstoogmerk bijvoorbeeld, zijn de uiteindelijke begunstigden, als algemene regel, de bestuurders, alsook de personen die belast zijn met het dagelijks bestuur en/of de vertegenwoordiging van de vereniging.

¹¹ Art. 1984 BW.

¹² Zie memorie van toelichting van de Wet WG/FT, doc. Kamer 54 2566/001, p. 106.

c. Waarop heeft de identificatie betrekking?

1. **Voor natuurlijke personen** heeft de identificatie betrekking op de naam, de voornaam, de geboorteplaats en de geboortedatum. In de mate van het mogelijke moeten bovendien ook relevante adresgegevens worden ingezameld. Voor uiteindelijke begunstigde(n) heeft de identificatieverplichting betrekking op de naam en voornaam, en voor zover mogelijk op de geboortedatum en de geboorteplaats.

Voor rechtspersonen heeft de identificatieverplichting betrekking op de naam van de onderneming, het ondernemingsnummer (of de *Legal Entity Identifier, LEI*¹³), de maatschappelijke zetel, de lijst van bestuurders en de wettelijke of statutaire bepalingen die de bevoegdheid regelen om verbintenissen aan te gaan namens de rechtspersoon.

2. In het kader van KYC (Know Your Customer – Ken Uw Klant) moeten trouwens ook gegevens over **het voorwerp en de beoogde aard van de zakelijke relatie** worden verzameld. Het voorwerp en de aard van de zakelijke relatie worden in principe bepaald door de precontractuele informatie die is opgenomen in het levensverzekeringsvoorstel of elk ander onderschrijvingsformulier.

3. De inzameling van de gegevens heeft tot slot ook betrekking op **de kenmerken van de betrokkene**. Deze gegevens kunnen met name de beroepsactiviteit, de economische sector, de inkomstenbronnen en de herkomst van fondsen betreffen.

Het verzamelen van relevante informatie betreffende de kenmerken van de cliënt en het voorwerp en de beoogde aard van de zakelijke relatie is essentieel om de individuele risicobeoordeling te kunnen uitvoeren (zie punt 2.1.1.) en de uitvoering van het cliëntacceptatiebeleid te verzekeren (zie punt 2.1.3.). Deze informatie vormt een aanvulling op de maatregelen inzake identificatie en identiteitsverificatie van de betrokkene; ze stelt de verzekeraar en de verzekeringstussenpersoon in staat om over voldoende kennis te beschikken over de bij de zakelijke relatie betrokken personen en om het hiermee gepaard gaande WG/FT-risiconiveau te beoordelen.

Volgens de sector worden deze gegevens met name opgenomen in het verzekeringsvoorstel en de in te vullen sectorale vragenlijsten bij de aanwezigheid van een knipperlicht. Dit neemt niet weg dat iedereen waakzaam dient te blijven ten aanzien van eventuele bijkomende gegevens die noodzakelijk kunnen zijn voor de implementatie van de individuele risicobeoordeling en van het cliëntacceptatiebeleid.

Let op: de Wet WG/FT vereist een verhoogde waakzaamheid wanneer de verificatie van de identiteit van de bij de zakelijke relatie betrokken personen wordt uitgesteld, wanneer de klant of zijn uiteindelijke begunstigden gevestigd zijn in landen met een hoog risico¹⁴, wanneer de zakelijke relatie linken met fiscale paradijzen aan het licht brengt of wanneer er politiek prominente personen bij betrokken zijn (zie punt 2.1.3.).

Ook bij identificatie op afstand is het volgens de verzekeringssector aangewezen om een verhoogde waakzaamheid aan de dag te leggen (zie punt 2.1.2.g.).

d. Wanneer moet de identificatie gebeuren?

1. De identificatie en de identiteitsverificatie van de verzekeringnemer, zijn eventuele lasthebber en de eventuele uiteindelijke begunstigde(n) moeten in principe worden uitgevoerd **vóór de onderschrijving van de overeenkomst**.

¹³ LEI staat voor Legal Entity Identifier. Aan de hand hiervan kunnen ondernemingen worden geïdentificeerd die op de financiële markten actief zijn. Het gaat om een alfanumerieke code van 20 tekens die transparantie en veiligheid waarborgt tussen de verschillende financiële spelers, en die zo het tracken van transacties mogelijk maakt. De LEI is gebaseerd op de ISO-norm 17442. Raadpleeg [de website https://www.gleif.org/en/about/this-is-gleif](https://www.gleif.org/en/about/this-is-gleif) voor meer informatie over de wetgeving inzake de LEI.

¹⁴ <https://financien.belgium.be/nl/landen-met-een-hoog-risico>.

De identificatie en de identiteitsverificatie van de contractuele begunstigde die de prestatie zal ontvangen waarin de verzekeringsovereenkomst voorziet, gebeuren **uiterlijk wanneer deze begunstigde de uitkering van deze uit de overeenkomst voortvloeiende prestatie opeist en vóór de daadwerkelijke uitkering ervan**, namelijk bij de betaling op de vervaldatum of na de manifestatie van het verzekerde risico. Toch dient men bij de onderschrijving van de overeenkomst al voldoende informatie over deze begunstigde in te winnen om er zeker van te zijn dat men zijn identiteit op het tijdstip van de betaling zal kunnen vaststellen.

De identificatie en de identiteitsverificatie van de eventuele lasthebber(s) van de verzekeringnemer moeten worden uitgevoerd **vóór deze lasthebber(s) zijn/hun bevoegdheid gebruik(t)(en) om de verzekeringnemer die hij/ze vertegenwoordig(t)(en) te verbinden**.

2. Werd een verzekeringnemer geïdentificeerd bij het aangaan van een zakelijke relatie, dan dekt deze identificatie het geheel van de op dat moment uitgevoerde verrichtingen. Wenst een verzekeringnemer bij eenzelfde financiële instelling bijvoorbeeld gelijktijdig een hypothecaire lening en een daaraan gekoppelde levensverzekering af te sluiten, dan gaan de verzekeringnemer en de financiële instelling een zakelijke relatie aan waarbij de identificatie en de identiteitsverificatie van de verzekeringnemer bij het aanknopen van deze relatie geldig is voor beide door de verzekeringnemer gewenste overeenkomsten.

e. Hoe de identificatie en de identiteitsverificatie in de praktijk uitvoeren ?

Voor elke nieuwe zaak bezorgt de verzekeringstussenpersoon aan de verzekeringsonderneming op papier of elektronische drager :

- het verzekeringsvoorstel of een ander gelijkwaardig onderschrijvingsformulier ;
- een (dubbelzijdige) kopie van de hieronder vermelde (identiteits)documenten in een van de officiële landstalen of in de talen zoals vermeld in de precontractuele documenten van de verzekeringsonderneming.

De verzekeringstussenpersoon moet deze documenten ook zelf in zijn dossier bewaren.

→ natuurlijk persoon

	<u>Bewijsstukken</u>
De identificatie en de identiteitsverificatie hebben betrekking op de naam, de voornaam, de geboortedatum, de geboorteplaats en, in de mate van het mogelijke, het adres	
Belgische verzekeringnemer die in België verblijft	Identiteitskaart of een elektronisch identificatiemiddel zoals aangeboden of erkend door de authenticatiedienst, conform de wet van 18 juli 2017 inzake elektronische identificatie, of via een relevante vertrouwensdienst zoals bedoeld in Verordening 910/2014 (vb. Ietsme, elektronische handtekening van de identiteitskaart...)
Belgische verzekeringnemer die in het buitenland verblijft	Paspoort
Verzekeringnemer met buitenlandse nationaliteit die permanent in België verblijft	Identiteitskaart of, bij ontstentenis, de Belgische vreemdelingenkaart
Verzekeringnemer met buitenlandse nationaliteit die tijdelijk of met een precair statuut in België verblijft	Bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister of een ander document uitgereikt door de Belgische overheid, dat de identiteit van de persoon staakt
Verzekeringnemer met buitenlandse nationaliteit die in het buitenland verblijft	Buitenlandse identiteitskaart of paspoort
Indien de natuurlijke persoon optreedt als mandataris (lasthebber)	Bevoegdheidsdelegatie en identiteitskaart

Wanneer er geen face-to-face-ontmoeting plaatsvindt vermeldt de Wet WG/FT naast de identiteitskaart nog andere documenten waarop men zich kan beroepen om de identiteit te verifiëren van een cliënt die vanop afstand werd geïdentificeerd. **Let op:** de mate van betrouwbaarheid is voor al deze documenten niet dezelfde. Raadpleeg de Wet WG/FT voor meer details (art. 26 e.v.).

→ rechtspersoon

	<u>Bewijsstukken</u>
<p>De identificatie en de identiteitsverificatie van een rechtspersoon hebben betrekking op de naam, de maatschappelijke zetel, het KBO-nummer¹⁵ of het LEI-nummer ('Legal entity identifier')¹⁶, de lijst van de bestuurders en de wettelijke of statutaire bepalingen over de vertegenwoordigingsbevoegdheden.</p>	<p>De documenten kunnen ofwel worden verkregen bij de verzekeringnemer zelf, ofwel via officiële bronnen zoals de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad (http://www.staatsblad.be/) en de Kruispuntbank van Ondernemingen (http://kbopub.economie.fgov.be).</p> <p>Voor officiële publicaties (zoals bijvoorbeeld de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad) is het voldoende om de referentie ervan te bewaren.</p> <p>Indien de documenten niet zijn opgesteld in een gebruikelijke werktal van de verzekeringsonderneming en de verzekeringstussenpersoon, moeten de documenten worden vertaald.</p>
<p>Identificatie en identiteitsverificatie van de rechtspersoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> - de laatste gecoördineerde statuten of de geactualiseerde statuten, zoals ze zijn neergelegd ter griffie van de ondernemingsrechtbank of gepubliceerd in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad ; - de geactualiseerde lijst van de bestuurders; - de bekendmaking van de benoeming van de bestuurders in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad of enig ander document dat hun hoedanigheid bewijst (jaarrekeningen, voor de notaris verleden authentieke akte,...) ; - de laatste publicatie in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van de vertegenwoordigingsbevoegdheden van de rechtspersoon ; - een uittreksel uit het centraal register van de uiteindelijke begunstigden (UBO register)
<p>Identificatie en identiteitsverificatie van de uiteindelijke begunstigde(n) van de rechtspersoon</p>	<p>Zie de tabel hiervoor: natuurlijke persoon + Vragenlijst (Bijlage 9)</p>
<p>Indien de rechtspersoon optreedt als mandataris (lasthebber)</p>	<p>Bevoegdheidsdelegatie en identiteitskaart</p>

Om de identificatie van de uiteindelijke begunstigde(n) te vereenvoudigen, zijn vennootschappen en andere rechtspersonen (bijv. vzw's, ivzw's, stichtingen) er voortaan door de Wet toe verplicht om de identiteit van hun uiteindelijke begunstigde(n) mee te delen en deze informatie actueel te houden. Zij dienen deze informatie ook te bezorgen aan het [UBO-register](#).

¹⁵ <https://economie.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/kruispuntbank-van>.

¹⁶ <https://www.gleif.org/en/about/this-is-gleif>.

Let op: voor structuren zonder rechtspersoonlijkheid moeten er specifieke bepalingen worden nageleefd. Zo dient men zich ervan te vergewissen dat de entiteit op geloofwaardige wijze georganiseerd is (statuten, duidelijk maatschappelijk doel, geïdentificeerde mandatarissen, ...).

f. Wat te doen bij twijfels na een identificatie?

Een nieuwe identificatie en identiteitsverificatie zijn met name in de volgende gevallen vereist :

- wanneer er bij de eerste identificatie redenen zijn om te twijfelen aan de juistheid of waarheidsgetrouwheid van de identificatiegegevens die door de verzekeringnemer zijn verstrekt en wanneer deze verzekeringnemer niet te goeder trouw lijkt te zijn ;
- wanneer men na de identificatie van een verzekeringnemer waarmee men een zakelijke relatie wil aangaan redenen heeft om aan te nemen dat de identificatiegegevens die de betrokkene bij deze gelegenheid heeft verstrekt onjuist of vals waren ;
- wanneer er redenen zijn om eraan te twijfelen dat de persoon die in het kader van een eerder aangegane zakelijke relatie een verrichting wenst uit te voeren wel degelijk de in het kader van deze relatie geïdentificeerde verzekeringnemer is, of zijn gemachtigde en geïdentificeerde lasthebber.

Wanneer vermoedens van valse informatie of een persoonsverwisseling gegrond lijken na de nieuwe identificatie en identiteitsverificatie, of wanneer een verzekeringnemer weigert om zich aan de nieuwe identificatie te onderwerpen of wanneer hij hierbij buitensporig treuzelt of zich verdacht gedraagt, dient men een schriftelijk verslag op te stellen en, in voorkomend geval, een melding bij de CFI te doen (zie verder).

Wanneer de klant weigert om zich aan de nieuwe identificatie te onderwerpen of wanneer hij hierbij buitensporig treuzelt of zich verdacht gedraagt, dan kan de levensverzekeringsovereenkomst niet worden gesloten; werd de overeenkomst al gesloten, dan moet deze worden bevroren en moet elke bijkomende premiebetaling worden geweigerd.

g. Verhoogde waakzaamheid bij identificatie op afstand

Als de verzekeringsonderneming en/of de verzekeringstussenpersoon zich er niet visueel van kan vergewissen dat de te identificeren persoon wel degelijk de houder van de identiteitskaart of een ander bewijskrachtig identificatiedocument is, zijn bijkomende specifieke maatregelen noodzakelijk. Dit geldt evenwel niet bij een identificatie via een gekwalificeerd certificaat dat een voorafgaande face-to-face-identificatie van de houder veronderstelt en dat de betrouwbaarheid van de certificatie dienstverlener attesteert, zoals de toepassing 'Itsme' of andere toepassingen aangeboden door commerciële IT-leveranciers¹⁷.

Naargelang de omstandigheden van het dossier gaat het onder meer om een van de volgende maatregelen :

- een controle van de legitimiteit of validiteit van de kopie van de elektronische identiteitskaart via de volgende website: <https://www.checkdoc.be>¹⁸;
- het opvragen van een ander bewijsstuk; deze maatregel is in elk geval vereist indien de identiteit werd gecontroleerd aan de hand van een **kopie van een bewijsstuk**¹⁹;
- de verplichting om de gegevens over de te identificeren persoon aan te vullen aan de hand van
- de **vragenlijst voor het bijkomend onderzoek** ;
- de invoering van een procedure voor een face-to-face-identificatie achteraf ;
- de verzending van briefwisseling op naam naar het adres van de te identificeren persoon.

¹⁷ <https://www.itsme.be/nl/security>.

¹⁸ Met checkdoc.be kan men nagaan of een Belgisch identiteitsdocument bij de overheden bekend staat als gestolen, verloren, verlopen, ongeldig of niet werd uitgereikt.

¹⁹ Zoals het paspoort (voor personen die in het buitenland verblijven), een gekwalificeerd certificaat, ...

Indien de verzekeringsonderneming en/of de verzekeringstussenpersoon vermoedt dat de te identificeren persoon voor identificatie op afstand kiest om zijn ware identiteit gemakkelijker te verhullen, mag de zakelijke relatie niet worden aangegaan of in stand gehouden. Het contract moet geweigerd of bevroren worden (er worden geen premies meer geaccepteerd).

Bovendien moet een schriftelijk verslag overgemaakt worden aan de AMLCO met het oog op een melding aan de CFI.

h. Wanneer de identificatie en de identiteitsverificatie onmogelijk zijn

Wanneer men geen identificatie en identiteitsverificatie kan uitvoeren van de verzekeringnemer, zijn eventuele lasthebber en de eventuele uiteindelijke begunstigde(n), of wanneer men geen relevante informatie kan verzamelen over de kenmerken van de cliënt en het voorwerp en de verwachte aard van de zakelijke relatie, dan kan de zakelijke relatie niet worden aangegaan en dient er, in voorkomend geval, een melding bij de CFI gebeuren.

2.1.3. Het cliëntacceptatiebeleid

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen moeten een cliëntacceptatiebeleid uitstippelen en implementeren dat hen in staat stelt om :

- het aangaan van een zakelijke relatie of het uitvoeren van verrichtingen te onderwerpen aan een voorafgaand onderzoek naar de reputatierisico's die zijn verbonden aan het profiel van de cliënt en aan de aard van de zakelijke relatie of de gewenste verrichting ;
- hun volledige medewerking te verlenen aan de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, door de kennisname en een degelijk onderzoek van de kenmerken van nieuwe cliënten en/of de diensten en verrichtingen waarvoor deze een beroep op hen doen.

Het cliëntacceptatiebeleid moet de volgende zaken verduidelijken :

- de criteria verbonden aan elke risicocategorie die de onderworpen entiteit in het verlengde van de algemene risicobeoordeling heeft gedefinieerd ;
- de beginselen voor de toekenning van de beslissingsbevoegdheid aan een gepast hiërarchisch niveau naargelang het risiconiveau dat verbonden is aan de occasionele verrichting die de cliënt wenst uit te voeren of de zakelijke relatie die hij wenst aan te gaan alsook ;
- de in acht te nemen algemene beginselen om de naleving te garanderen van de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's (zie punt 8).

De risicoschaal waarop het cliëntacceptatiebeleid stoelt, dient logischerwijs ten volle rekening te houden met de situaties waaraan volgens de WG/FT-wet en volgens de door de betrokken onderneming uitgevoerde algemene risicobeoordeling (verzekeraar of verzekeringstussenpersoon) objectief gezien risico's verbonden zijn.

Het resultaat van het onderzoek van deze criteria kan leiden tot de weigering om de overeenkomst te sluiten. Bij een vermoeden van witwassen moet de CFI op de hoogte worden gebracht.

De verzekeringstussenpersoon bezorgt de verzekeringsonderneming alle vereiste documenten en vernomen informatie over het profiel van de verzekeringnemer²⁰ en houdt een kopie bij voor eigen rekening (bv. vragenlijst bijkomend onderzoek, PPP-formulier,...)²¹.

²⁰ Dit laat de verzekeringsonderneming toe om haar eigen risicobeoordeling te beoordelen en indien nodig aan te passen.

²¹ Zie punt 2.1.2.c. en e.

Specifieke bijkomende maatregelen bij de aanwezigheid van een knipperlicht (zie Bijlage 7 - Tabel van de knipperlichten)

Waakzaamheid begint reeds vóór de onderschrijving van het contract. De aanvaarding van een nieuwe cliënt moet worden voorafgegaan door een correcte evaluatie van zijn risicoprofiel. In de praktijk zal de verzekeringstussenpersoon aandacht besteden aan de knipperlichten die zijn vermeld in de tabel in Bijlage 7. Zo is bijvoorbeeld extra waakzaamheid vereist bij zakelijke relaties gelinkt aan landen die als fiscale paradijzen²² worden aangemerkt.

De verzekeringstussenpersoon die kennis heeft van de aanwezigheid van een of meerdere knipperlichten zal, naargelang het betrokken knipperlicht ('weigering' of 'bijkomend onderzoek'), overgaan tot :

- hetzij de weigering van de zaak. In dat geval zal hij onverwijld de verzekeringsonderneming inlichten, indien reeds een relatie werd aangegaan ;
- hetzij een bijkomend onderzoek, door de vragenlijst 'natuurlijke persoon' (Bijlage 3) of 'rechtspersoon' (Bijlage 4) in te vullen. De verzekeringstussenpersoon zal de ingevulde vragenlijst overmaken aan zijn AMLCO, alsook aan de verzekeringsonderneming wanneer met deze laatste reeds een relatie werd aangegaan.

Deze laatste zullen individueel de noodzaak onderzoeken van een melding aan de CFI²³ en, in voorkomend geval, wanneer er een link is met een lijst van financiële embargo's, de Thesaurie²⁴.

Deze vragenlijsten moeten ook worden ingevuld :

- vanaf een premiebedrag van € 250.000 bij een standaardrisico en € 100.000 bij een hoog risico. Opgelet, het gaat over het totale premiebedrag dat de klant wenst te investeren. Indien dit gebeurt via meerdere contracten bij verschillende verzekeringsondernemingen is alleen de verzekeringstussenpersoon hiervan op de hoogte en moet hij eveneens de vragenlijst invullen. De betrokken verzekeringsondernemingen zelf kunnen niet kunnen detecteren dat het premiebedrag wordt overschreden en dat een verhoogde waakzaamheid nodig is ;
- bij elke situatie waarbij de totaliteit aan premies die een klant de afgelopen 12 maanden heeft gestort in producten met een standaardrisico of hoog risico hoger is dan 250.000 euro.

Opgelet:

- ook onder deze premiebedragen moet men waakzaam zijn, met name bij de aanwezigheid van een knipperlicht (zoals hierboven beschreven) ;
- het kan eveneens aangewezen zijn om in de eigen risicoanalyse lagere drempelbedragen te hanteren vanaf dewelke men altijd een verhoogde waakzaamheid aan de dag legt.

Indien een melding aan de CFI werd gedaan, dienen de instructies van deze laatste afgewacht te worden. In geval van een melding aan de CFI door de verzekeringstussenpersoon of door de verzekeringsonderneming, zal elke partij geval per geval beslissen of het in het licht van de nagestreefde doelstellingen nuttig is om de andere betrokken partij in te lichten, zonder evenwel de cliënt of iedere andere derde op de hoogte te brengen.

Indien geen melding aan de CFI werd gedaan, overlegt de verzekeringstussenpersoon met de verzekeringsonderneming over de onderschrijving van het contract als er al een relatie met de verzekeringsonderneming werd aangegaan.

Elke beslissing om het contract uit te voeren, ondanks de niet-gerechtigde aanwezigheid van een of meerdere knipperlichten, moet worden gemotiveerd en in het dossier worden bewaard.

²² http://www.ejustice.just.fgov.be/mopdf/2016/03/11_1.pdf#Page19.

²³ www.ctif-cfi.be.

²⁴ <https://financien.belgium.be/nl/thesaurie/financiele-sancties>.

De melding aan de Thesaurie zal door de verzekeringsonderneming worden gedaan, in naam van de verzekeringsonderneming en de betrokken tussenpersoon (zie punt 8).

Hoe omgaan met politiek prominente personen (PPP)?

Een PPP is een natuurlijk persoon die een prominente publieke functie bekleedt of heeft bekleed. De wet omvat een lijst met voorbeelden (ministers, parlementsleden, hoge magistraten, hoge officieren, leidinggevend van overheidsbedrijven ...; art. 4.28° en art. 41, § 4 van de Wet WG/FT en de lijst van concrete functies in bijlage IV van de Wet WG/FT). Ook de familieleden van PPP's vallen hieronder (de echtgenoot of een persoon die als gelijkwaardig met de echtgenoot wordt aangemerkt - de kinderen en hun echtgenoten of de personen die als gelijkwaardig met de echtgenoot worden aangemerkt - de ouders; art. 4.29°) of personen bekend als naaste geassocieerden van politiek prominente personen (art. 4.30°).

Het feit dat iemand een **PPP** is, maakt in elk geval de volgende maatregelen noodzakelijk :

- a) het verkrijgen van de toestemming van personen op een passend hiërarchisch niveau om een zakelijke relatie met dergelijke personen aan te gaan of voort te zetten ;
- b) het nemen van passende maatregelen om de herkomst vast te stellen van het vermogen en van de geldmiddelen die bij zakelijke relaties met of verrichtingen door dergelijke personen worden gebruikt ;
- c) het uitoefenen van een verscherpt toezicht op de zakelijke relatie.

De verzekeringsvoorstellen bevatten:

- hetzij de definitie van politiek prominente personen in de zin van de Wet WG/FT (zie Bijlage 6) ;
- hetzij een reeks vragen (voorbeelden – zie Bijlage 6), geïnspireerd op deze definitie, om aldus te ontdekken of de verzekeringnemer of zijn mandataris (lasthebber) een politiek prominent persoon is.

Indien de verzekeringnemer door zijn handtekening erkent onder de definitie te vallen of positief antwoordt op een van deze vragen, zal de verzekeringstussenpersoon ook de vragenlijst 'natuurlijke persoon' (Bijlage 3) of 'rechtspersoon' (Bijlage 4) invullen en deze overmaken aan zijn AMLCO, alsook aan de verzekeringsonderneming wanneer reeds een relatie met deze laatste werd aangegaan.

De verzekeringstussenpersoon moet de klant of de mandataris ondervragen om na te gaan of deze een PPP is. De verzekeringsonderneming gaat bij de uitbetaling na of de begunstigde een PPP is.

De verzekeringsonderneming kan echter van deze methode afwijken, op voorwaarde dat zulke afwijking geen afbreuk doet aan een efficiënte opsporing door deze laatste van de politiek prominente personen. In dat geval zal de verzekeringsonderneming de verzekeringstussenpersoon informeren over de procedure die zij ingesteld heeft voor de opsporing van deze personen.

Wat te doen bij trusts, fiducieën, feitelijke verenigingen, privéstichtingen en stichtingen van openbaar nut, vzw's en ivzw's, de tijdelijke vennootschap en de maatschap?

Er wordt aangeraden om geen contracten af te sluiten met :

- trusts, fiducieën en soortgelijke entiteiten ;
- feitelijke verenigingen zonder degelijke organisatie. Er is sprake van een degelijke organisatie als de vereniging bijvoorbeeld beschikt over een of meer algemene mandatarissen en/of statuten.

In de andere gevallen is een bijzondere waakzaamheid op zijn plaats.

Wat te doen bij een verband met een [derde land met een hoog risico](#)?

De volgende maatregelen van verhoogde waakzaamheid moeten worden toegepast :

- 1° aanvullende informatie inwinnen over de cliënt en de uiteindelijk begunstigde(n) ;
- 2° aanvullende informatie inwinnen over de beoogde aard van de zakelijke relatie ;
- 3° informatie inwinnen over de bron van de geldmiddelen en de bron van het vermogen van de cliënt en de uiteindelijk begunstigde(n) ;
- 4° informatie inwinnen over de redenen voor de beoogde of verrichte verrichtingen ;
- 5° goedkeuring van het hoger leidinggevend personeel verkrijgen voor het aangaan of voortzetten van de zakelijke relatie ;
- 6° verscherpte monitoring verrichten van de zakelijke relatie door het aantal en de frequentie van de controles te verhogen en door transactiepatronen te selecteren die nader onderzocht moeten worden ;
- 7° er, in voorkomend geval, voor zorgen dat de eerste betaling wordt verricht via een rekening op naam van de cliënt bij een kredietinstelling waarvoor waakzaamheidsnormen ten aanzien van de cliënten gelden die niet minder streng zijn dan de in de Wet WG/FT vastgestelde normen.

Wanneer moet er een bewijs van de herkomst van de fondsen worden gevraagd?

Er moet een bewijs van de herkomst van de fondsen worden opgevraagd bij hogere risico's (zie Bijlage 2) wanneer aan minstens 2 van de volgende 3 voorwaarden is voldaan :

- bij aanwezigheid van een knipperlicht ;
- wanneer de premie > € 250.000. Opgelet, het gaat over het totale premiebedrag dat de klant wenst te investeren. Indien dit gebeurt via meerdere contracten bij verschillende verzekeringsondernemingen is alleen de verzekeringstussenpersoon hiervan op de hoogte en moet hij eveneens de vragenlijst invullen. De betrokken verzekeringsondernemingen zelf kunnen niet kunnen detecteren dat het premiebedrag wordt overschreden en dat een verhoogde waakzaamheid nodig is ;
- wanneer er na een zorgvuldig ingevulde vragenlijst twijfels blijven bestaan over de herkomst van de fondsen.

Dit bewijs kan een verkoopakte zijn, een erfenisakte, ...

2.2. Tijdens het beheer van de verzekeringsovereenkomst

2.2.1. Algemene regel – Verplichting tot doorlopende waakzaamheid

De verplichting tot doorlopende waakzaamheid ten aanzien van de zakelijke relatie en de verrichtingen is het logische gevolg van het cliëntacceptatiebeleid.

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen moeten :

- de gebeurtenissen tijdens de duur van de zakelijke relatie aandachtig onderzoeken, rekening houdend met de knipperlichten en indien nodig ook met de herkomst van de fondsen, om na te gaan of deze verrichtingen coherent zijn met de kenmerken van de cliënt, het voorwerp en de aard van de zakelijke relatie en het risicoprofiel van de cliënt, om zo atypische verrichtingen op het spoor te komen ;
- de geïdentificeerde atypische verrichtingen aan een specifieke analyse onderwerpen, onder de verantwoordelijkheid van de AMLCO, om te bepalen of deze verrichtingen ervan kunnen worden verdacht verband te houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme; voor zover redelijkerwijs mogelijk is, moet het kader en het doeleinde worden onderzocht van elke complexe transactie en elk ongewoon hoog bedrag, evenals van elk ongebruikelijk transactieschema zonder duidelijk economisch of legitiem doel ;
- een schriftelijk verslag opstellen van het uitgevoerde onderzoek. Dit verslag wordt opgesteld onder de verantwoordelijkheid van AMLCO die er ook het gepaste gevolg aan geeft. Als dit

onderzoek niet kan worden uitgevoerd, kan de overeenkomst niet worden gesloten of moet deze worden 'bevroren', wat een weigering van elke bijkomende premiebetaling inhoudt. De CFI moet hiervan op de hoogte worden gebracht ;

- erover waken dat hun personeelsleden en subagenten die intern melding maken van een verrichting die ze als atypisch beschouwen of van de onmogelijkheid om te voldoen aan de waakzaamheidsplicht, beschermd worden tegen elke bedreiging of vijandige handeling, en in het bijzonder tegen nadelig of discriminatoir optreden van de werkgever.

2.2.2. De bijwerking van de identificatiegegevens en het profiel van de verzekeringnemer

a. Wanneer?

In de hieronder vermelde situaties verifiëren de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen de identificatiegegevens van de verzekeringnemer, zijn eventuele lasthebber(s) en de uiteindelijke begunstigde(n), evenals andere informatie inzake het profiel van de verzekeringnemer, en werken ze deze zo nodig bij :

- **bij elk contractevenement**, namelijk: de eindvervaldatum (vereffening of overlijden), elke opzegging door de verzekeringnemer binnen 30 dagen na het sluiten van de verzekeringsovereenkomst, elke afkoop, elk voorschot, elk geval waarbij een gereduceerd of afgekocht contract opnieuw in werking wordt gesteld, of iedere significante wijziging van het contract. Een gewone storting is geen evenement. Een storting die het doel van het contract overstijgt of niet strookt met het profiel van de verzekeringnemer is een evenement. Een herbelegging bij dezelfde verzekeringsonderneming of binnen dezelfde groep is geen evenement ;
- **bij elk nieuw contract**;
- of **wanneer het nodig blijkt** (aanwijzing dat de gegevens niet meer actueel zijn, onjuist zijn of vals zijn, of wanneer men twijfelt of de aanvankelijk geïdentificeerde persoon dezelfde is als degene die de verrichting wil uitvoeren).

Mogen onder meer nooit a priori als onbeduidend worden beschouwd :

- een adresverandering ;
- een verandering van verzekeringnemer of begunstigde van het contract ;
- een wijziging van het statuut van de rechtspersoon die het contract afsluit of die begunstigde van het contract is ;
- een significante wijziging in het aandeelhouderschap, behalve indien het een beursgenoteerde onderneming betreft, of van de bevoegdheidsdelegatie, binnen de rechtspersoon.

b. Wie?

Indien de verzekeringnemer zich richt tot de verzekeringstussenpersoon, werkt deze laatste de identificatiegegevens bij van de verzekeringnemer, de eventuele lasthebber(s), de uiteindelijke begunstigde(n) en contractuele begunstigde, alsook andere informatie met betrekking tot het profiel van de verzekeringnemer, met inbegrip van het statuut van PPP via de vragen uit Bijlage 6.

De verzekeringstussenpersoon brengt de verzekeringsonderneming op de hoogte, bezorgt haar de vereiste documenten en de vernomen informatie over het profiel van de verzekeringnemer²⁵ en houdt een kopie bij voor eigen rekening.

Indien de gegevens worden bijgewerkt door de verzekeringsonderneming (met name in het geval dat de verzekeringnemer, lasthebber of begunstigde rechtstreeks contact opneemt met de verzekeringsonderneming), dient deze laatste de verzekeringstussenpersoon te informeren en de verkregen informatie door te geven.

c. Hoe?

²⁵ Dit laat de verzekeringsonderneming toe om haar eigen risicobeoordeling te beoordelen en indien nodig aan te passen.

Het bijwerken van de gegevens en de verificatie van deze gegevens gebeurt overeenkomstig punt 2.1.2. De nieuwe identificatiegegevens moeten worden gecontroleerd aan de hand van een gepast bewijsstuk, zoals bij een initiële identificatie.

Bij het bijwerken van de informatie die over de cliënten wordt bijgehouden moet ook een identificatie gebeuren van de cliënten die PPP's, familieleden van PPP's of personen bekend als naaste geassocieerden van PPP's zijn geworden. In dat geval beslist een lid van het hoger leidinggevend personeel of de zakelijke relatie al dan niet wordt voortgezet en in welke maatregelen van verhoogde waakzaamheid wordt voorzien.

Als dit relevant is, houdt de bijwerking van de informatie ook in dat de individuele risicobeoordeling van de betrokken cliënt wordt bijgewerkt en, in voorkomend geval, dat de reikwijdte van de geldende maatregelen van doorlopende waakzaamheid wordt aangepast²⁶.

Hierbij is men aandachtig voor eventuele knipperlichten. Indien de verzekeringstussenpersoon een knipperlicht vaststelt, zal hij :

- de persoon informeren dat hij op basis van zijn acceptatiebeleid niet kan overgaan tot de uitvoering van zijn verzoek en dat dit laatste werd overgemaakt aan de verzekeringsonderneming, zonder hem evenwel te informeren dat er een onderzoek wegens WG/FT aan de gang is ;
- gelijktijdig de ingevulde vragenlijst opgenomen in Bijlage 3 of 4 overmaken, zowel aan zijn AMLCO, als aan de verzekeringsonderneming. Deze laatste zullen individueel de noodzaak onderzoeken van een melding aan de CFI en, in voorkomend geval, aan de Thesaurie²⁷.

Indien een melding aan de CFI werd gedaan, dienen de instructies van deze laatste afgewacht te worden. In geval van een melding aan de CFI door de verzekeringstussenpersoon of door de verzekeringsonderneming, zal elke partij geval per geval beslissen of het in het licht van de nagestreefde doelstellingen nuttig is om de andere betrokken partij in te lichten, zonder evenwel de cliënt of iedere andere derde op de hoogte te brengen.

Indien geen melding aan de CFI werd gedaan, overlegt de verzekeringstussenpersoon met de verzekeringsonderneming over de uitvoering van de transactie of de uitbetaling van de prestatie.

d. Wat zijn de gevolgen als de bijwerking onmogelijk blijkt?

Als de redenen die het onmogelijk maken om te voldoen aan de verplichting tot bijwerking doen vermoeden dat het om WG/FT gaat, dan moet dit aan de CFI worden gemeld en mag men na deze melding geen premiebetalingen voor de betrokken overeenkomst(en) meer aanvaarden.

2.2.3. Eerste- en tweedelijns toezicht

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen oefenen een eerste- en een tweedelijns toezicht uit om atypische verrichtingen op te sporen.

²⁶ Zie punt 2.1.1.

²⁷ De melding aan de Thesaurie zal door de verzekeringsonderneming worden gedaan, in naam van de verzekeringsonderneming en de betrokken tussenpersoon.

Een atypische verrichting is een verrichting die bijzonder vatbaar is voor het witwassen van geld of voor de financiering van terrorisme, met name door haar aard, de begeleidende omstandigheden, de hoedanigheid van de betrokken personen, haar ongebruikelijke karakter gelet op de activiteiten van de cliënt, of omdat zij niet lijkt te stroken met de kennis die de instelling heeft van haar cliënt, diens beroepswerkzaamheden en risicoprofiel, en, mocht dit nodig blijken, van de herkomst van het geld.

a. Eerstelijntoezicht

Het eerstelijntoezicht is het toezicht dat zich voordoet in direct contact met de cliënten en dat wordt uitgeoefend op basis van onder meer de knipperlichten die zijn opgenomen in Bijlage 7. Bij dit toezicht wordt een beroep gedaan op de ervaring, de kritische geest en het vermogen om een correcte inschatting te maken van situaties.

De verzekeringstussenpersoon die kennis heeft van de aanwezigheid van een of meerdere knipperlichten opgenomen in Bijlage 7 zal, ongeacht het betrokken knipperlicht ('weigering' of 'bijkomend onderzoek') :

- de cliënt informeren dat hij niet kan overgaan tot de uitvoering van zijn verzoek en dat dit laatste werd overgemaakt aan de verzekeringsonderneming, zonder evenwel de cliënt te informeren dat er een onderzoek wegens WG/FT aan de gang is ;
- gelijktijdig de ingevulde vragenlijst 'natuurlijke persoon' (Bijlage 3) of 'rechtspersoon' (Bijlage 4) overmaken, zowel aan zijn AMLCO als aan de verzekeringsonderneming. Deze laatste zullen individueel de noodzaak onderzoeken van een melding aan de CFI en, in voorkomend geval, wanneer er een link is met een lijst van financiële embargo's, aan de Thesaurie²⁸.

Deze vragenlijsten moeten ook worden ingevuld in geval van inning producent :

- vanaf een premiebedrag van € 250.000 bij een standaardrisico en € 100.000 bij een hoog risico. Opgelet, het gaat over het totale premiebedrag dat de klant wenst te investeren. Indien dit gebeurt via meerdere contracten bij verschillende verzekeringsondernemingen is alleen de verzekeringstussenpersoon hiervan op de hoogte en moet hij eveneens de vragenlijst invullen. De betrokken verzekeringsondernemingen zelf kunnen niet kunnen detecteren dat het premiebedrag wordt overschreden en dat een verhoogde waakzaamheid nodig is.
- bij elke situatie waarbij de totaliteit aan premies die een klant de afgelopen 12 maanden heeft gestort in producten met een standaardrisico of hoog risico hoger is dan € 250 000.

Opgelet:

- ook onder deze premiebedragen moet men waakzaam zijn, met name bij de aanwezigheid van een knipperlicht (zoals hierboven beschreven) ;
- het kan eveneens aangewezen zijn om in de eigen risicoanalyse lagere drempelbedragen te hanteren vanaf wanneer men altijd een verhoogde waakzaamheid aan de dag legt.

Indien een melding aan de CFI werd gedaan, dienen de instructies van deze laatste afgewacht te worden. In geval van een melding aan de CFI door de verzekeringstussenpersoon of door de verzekeringsonderneming, zal elke partij geval per geval beslissen of het in het licht van de nagestreefde doelstellingen nuttig is om de andere betrokken partij in te lichten, zonder evenwel de cliënt of iedere andere derde op de hoogte te brengen.

Indien geen melding aan de CFI werd gedaan, overlegt de verzekeringstussenpersoon met de verzekeringsonderneming over het behoud van het contract en de uitbetaling van de prestatie.

²⁸ De melding aan de Thesaurie zal door de verzekeringsonderneming worden gedaan, in naam van de verzekeringsonderneming en de betrokken tussenpersoon.

Op vraag van de verzekeringonderneming zal in sommige gevallen, na onderzoek van het overgemaakte dossier van de tussenpersoon, bij deze ook een bewijs van de herkomst van de fondsen worden opgevraagd.

b. Tweedelijnstoezicht

Het eerstelijnstoezicht moet worden aangevuld met een tweedelijnstoezicht. De bedoeling van dit tweedelijnstoezicht is systematisch de verrichtingen op te sporen die, hoewel ze atypisch zijn, bij het eerstelijnstoezicht niet als dusdanig konden worden aangemerkt of die eenvoudigweg aan de waakzaamheid zijn ontsnapt. Het tweedelijnstoezicht wordt uitgeoefend door een geautomatiseerd toezichtssysteem, tenzij de tussenpersoon kan aantonen dat de aard, het aantal en het volume van de verrichtingen waarop toezicht wordt gehouden dit niet vereisen.

* Merk op dat de verplichting in principe van toepassing is op zowel de verzekeringonderneming als de verzekeringstussenpersoon, maar dat **in de praktijk de verzekeringonderneming deze verplichting meestal op zich zal nemen, tenzij de tussenpersoon zelf over een tweedelijnsysteem beschikt.**

2.3. Vóór de betaling van de prestatie

Voorafgaand aan de uitbetaling van de prestatie gelden dezelfde verplichtingen inzake identificatie en identiteitsverificatie²⁹, waakzaamheid (onder meer met behulp van de tabel met de knipperklichten – zie Bijlage 7 – en van de vragenlijst die is opgenomen in Bijlage 5) en bewaarplicht van de gegevens, zoals hierboven reeds beschreven.

Raadpleeg Bijlage 1 voor meer details over de taakverdeling.

3. Samenwerking met de CFI

3.1. Meldingen aan de CFI

De AMLCO³⁰ (zie verder) moet een melding aan de CFI verrichten wanneer hij weet, vermoedt of redelijke gronden heeft om te vermoeden dat de geldmiddelen, ongeacht het bedrag, verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme. In dat geval moet de melding aan de CFI onmiddellijk gebeuren. Deze meldingsplicht geldt ook wanneer de cliënt beslist om de overeenkomst niet te sluiten of wanneer de tussenpersoon de cliënt weigert.

In beginsel moet de betrokken informatie worden meegedeeld vóór de verrichting wordt uitgevoerd. In dat geval moet de melding de termijn vermelden waarbinnen die verrichting zal worden uitgevoerd, zodat de CFI zich vóór het verstrijken van die termijn kan verzetten tegen de uitvoering van de verrichting wanneer zij dat, gelet op het ernstige of dringende karakter van de zaak, nodig acht.

In afwijking van de algemene regel mag de informatie ook na de uitvoering van de verrichting aan de CFI worden meegedeeld, hetzij omdat de aard van de verrichting het uitstel ervan onmogelijk maakt, hetzij omdat uitstel de vervolging van de begunstigen van het witwassen van geld of de financiering van terrorisme zou kunnen beletten. In die gevallen moet de CFI onmiddellijk na de uitvoering van de verrichting worden geïnformeerd met vermelding van de reden waarom de informatie niet vóór de uitvoering van de verrichting werd verstrekt.

²⁹ Het betreft de identiteit van de begunstigde van de prestatie. Indien dit een rechtspersoon is, moeten ook zijn uiteindelijke begunstigen worden geïdentificeerd.

³⁰ Wanneer de antiwitwasverantwoordelijke verhinderd is, mag om het even welke werknemer de melding verrichten.

De melding gebeurt via de modaliteiten beschreven op de website van de CFI (www.ctif-cfi.be). Bij de CFI ingeschreven melders kunnen zich aanmelden op een **beveiligde portaal** met hun gebruikersnaam en wachtwoord en kunnen zo hun meldingen invullen³¹.

Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI)
Gulden Vlieslaan 55 bus 1
1060 Brussel
Tel.: 02/533.72.11 - Fax: 02/533.72.00
E-mail: info@ctif-cfi.be

3.2. Verzoeken van de CFI om informatie

Wanneer de CFI om informatie verzoekt, dient de AMLCO deze binnen de vooropgestelde termijn te verstrekken.

3.3. Verbod om de cliënt of derden in te lichten

Het is absoluut noodzakelijk dat meldingen van verdachte verrichtingen geheim worden gehouden, om:

- enerzijds de daders van verrichtingen die verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme te kunnen aanhouden en hun bezittingen in beslag te kunnen laten nemen door de gerechtelijke autoriteiten ; en
- anderzijds de reputatie van de betrokkenen onaangetaast te laten zolang er naar aanleiding van de meldingen van vermoedens geen strafrechtelijke sancties zijn uitgesproken door de gerechtelijke autoriteiten.

In geval van een melding aan de CFI door de verzekeringstussenpersoon of door de verzekeringsonderneming, zal elke partij geval per geval beslissen of het in het licht van de nagestreefde doelstellingen nuttig is om de andere betrokken partij in te lichten, zonder evenwel de cliënt of iedere andere derde op de hoogte te brengen.

3.4. De opvolging van meldingen

Na het ontvangen van de informatie bevestigt de CFI de ontvangst hiervan.

Als de CFI dit wegens de ernst of de hoogdringendheid van de zaak noodzakelijk acht, kan zij zich verzetten tegen de uitvoering van de verrichting vóór afloop van de meegedeelde uitvoeringstermijn. In dat geval meldt de CFI dit onmiddellijk per mail, of bij gebrek hieraan, op elke andere geschreven wijze.

Dit verzet belet de uitvoering van de verrichting gedurende maximaal vijf (5) werkdagen, te tellen vanaf de kennisgeving door de CFI van haar verzet.

Meent de CFI dat deze termijn van vijf (5) werkdagen moet worden verlengd, dan meldt zij dit onverwijld aan de Procureur des Konings of aan de federale Procureur, die de nodige beslissingen neemt.

³¹ http://www.ctif-cfi.be/website/index.php?option=com_content&view=article&id=32&Itemid=174&lang=nl .

4. Gegevensbewaring

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen bewaren, op een duurzame informatiedrager, gedurende ten minste tien (10) jaar na de het einde van de zakelijke relatie :

- de identificatiegegevens van de verzekeringnemers en, in voorkomend geval, van hun eventuele lasthebbers en uiteindelijke begunstigden, evenals de identificatiegegevens van de contractuele begunstigden ;
- een kopie van de bewijsstukken op grond waarvan de identiteitsverificatie van deze personen is verricht ;
- de schriftelijke verslagen over atypische verrichtingen en verdachte feiten die aan de AMLCO zijn overgelegd ;
- de analyses van die verrichtingen en feiten door de AMLCO ;
- de beslissingen die hij op grond daarvan heeft genomen.

Voor de documenten in verband met verzekeringsverrichtingen (bv. verzekeringsvoorstel, betalingskwitantie, bijvoegsel bij het contract, ...) bedraagt de termijn eveneens tien (10) jaar, maar gaat deze pas in vanaf de uitvoering van de verrichting. Het is aanbevolen om ook deze stukken gedurende tien (10) jaar vanaf het einde van de overeenkomst te bewaren.

De documenten worden bewaard op een duurzame drager (op papier of elektronisch).

5. Organisatie en interne controle

5.1. Aanwijzing van een of meerdere AMLCO's en van de verantwoordelijke hooggeplaatste leidinggevende (HR AML)

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen wijzen een HR AML aan onder de leden van hun [wettelijk bestuursorgaan](#) of, in voorkomend geval, hun [effectieve leiding](#). Deze persoon (de strategische antiwitwasverantwoordelijke) moet waken over de tenuitvoerlegging en de naleving van de bepalingen van de Wet en van de besluiten en reglementen die zijn getroffen ter uitvoering ervan. De HR AML gaat na of de juiste operationele maatregelen zijn getroffen en vergewist zich ervan dat deze in verhouding staan tot de conclusies van de algemene risicobeoordeling. Bij inschrijving als natuurlijk persoon (verzekeringstussenpersoon) is het deze laatste die de functie uitoefent.

Naast de HR AML wijzen de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen ook een of meerdere WG/FT-verantwoordelijken aan (AMLCO - operationele antiwitwasverantwoordelijke) die een meer operationele opdracht hebben en die onder meer toezien op :

- de uitvoering van gedragslijnen, maatregelen en procedures inzake interne controle (zie punt 5.2.3), de analyse van atypische verrichtingen, het opstellen van schriftelijke verslagen hierover en, zo nodig, de meldingen aan de CFI ;
- de sensibilisatie en opleiding van het personeel en, in voorkomend geval, de subagenten ;
- de uitvoering van procedures voor communicatie en informatiecentralisatie om verrichtingen die verband houden met WG/FT te voorkomen, op te sporen en te verhinderen ;
- ook fungeren zij als bevoorrechte contactpersoon voor de FSMA (verzekeringstussenpersoon) of de Nationale Bank van België (verzekeraars), de CFI en de Thesaurie.

De AMLCO moet :

- worden aangewezen door het wettelijk bestuursorgaan of de effectieve leiding van de vennootschap, nadat dit/deze zich er eerst van vergewist heeft dat die persoon de passende professionele betrouwbaarheid bezit die nodig is om de functie integer te kunnen uitoefenen ;

- beschikken over de passende deskundigheid en de nodige kennis van het Belgisch wettelijk en reglementair kader inzake de voorkoming van WG/FT, voldoende beschikbaar zijn, zich in de onderneming op het gepaste hiërarchische niveau bevinden en er over de nodige bevoegdheden beschikken om de functie effectief, onafhankelijk en autonoom te kunnen uitoefenen ;
- over de bevoegdheid beschikken om op eigen initiatief alle nodige of nuttige maatregelen te kunnen voorstellen aan het wettelijk bestuursorgaan, de effectieve leiding (rechtspersoon) of de natuurlijke persoon, met inbegrip van de inzet van de vereiste middelen, om de conformiteit en doeltreffendheid van de interne maatregelen ter bestrijding van WG/FT te waarborgen ;
- ten minste eenmaal per jaar een activiteitenverslag opstellen en overmaken aan de effectieve leiding en het wettelijke bestuursorgaan van de onderneming.

Dit verslag moet de effectieve leiding in staat stellen om kennis te nemen van de evolutie van de WG/FT-risico's waaraan de verzekeraar of de verzekeringstussenpersoon wordt blootgesteld en zich te vergewissen van de uitvoering van passende gedragslijnen, procedures en interne controlemaatregelen (zie punt 5.2).

De laatste tien jaarverslagen moeten ter beschikking van de FSMA (verzekeringstussenpersoon) of van de Nationale Bank van België (verzekeraar) worden gehouden en dienen op hun verzoek onmiddellijk aan deze instanties te worden verstrekt.

Wanneer een tussenpersoon als natuurlijk persoon alleen werkt of het aantal personen dat hij tewerkstelt geen aanwijzing van een AMLCO onder het personeel mogelijk maakt, of wanneer de aard of omvang van de uitgeoefende activiteiten dit niet rechtvaardigen, dan kan de tussenpersoon-natuurlijk persoon zelf de functie van AMLCO uitoefenen.

Binnen een kleine onderneming kan het voorkomen dat de functies van HR AML en AMLCO door dezelfde persoon worden uitgeoefend.

5.2. Organisatorisch kader

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen zijn verplicht om gedragslijnen, procedures en interne controlemaatregelen vast te leggen en uit te voeren die doeltreffend zijn en in verhouding staan tot hun aard en omvang, zodat zij hun wettelijke en reglementaire verplichtingen inzake WG/FT kunnen nakomen en ze de WG/FT-risico's waaraan ze worden blootgesteld, kunnen beperken en doeltreffend kunnen beheren.

De vastlegging van het organisatorisch kader is gebaseerd op de resultaten van de algemene risicobeoordeling die eerder werd uitgevoerd (zie punt 1.2.).

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen moeten ten aanzien van hun respectievelijke toezichthouders kunnen aantonen dat de gedragslijnen, procedures en interne controlemaatregelen die ze hebben vastgelegd, afgestemd zijn op de geïdentificeerde WG/FT-risico's.

Het nakomen van deze verplichting veronderstelt dat de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen dit alles schriftelijk documenteren, heronderzoeken en actualiseren. Daarbij houden ze met name rekening met het feit dat de risico's waaraan de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen worden blootgesteld kunnen evolueren. Een heronderzoek van dit organisatorische kader kan zich bijvoorbeeld opdringen wanneer een portefeuille wordt overgekocht of wanneer een nieuwe doelgroep wordt benaderd.

Concreet moeten de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen de volgende zaken vastleggen en uitvoeren :

5.2.1. WG/FT-gedragslijnen

Deze gedragslijnen leggen de grondbeginselen inzake WG/FT vast die binnen de entiteit moeten worden nageleefd en die concreter en gedetailleerder worden uitgewerkt in procedures met het oog op een doeltreffende toepassing ervan (zie punt 5.2.2.). Deze gedragslijnen behandelen onder meer de volgende zaken :

- het beheer van de WG/FT-risico's ;
- het cliëntacceptatiebeleid.

5.2.2. WG/FT-procedures

Naast gedragslijnen dienen de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen ook procedures op te stellen die door hun aangestelden en agenten moeten worden toegepast. Deze procedures zijn bedoeld om de effectieve implementatie van de vastgelegde WG/FT-gedragslijnen te verzekeren (zie punt 5.2.1).

Deze procedures behandelen met name de volgende zaken :

- de algemene risicobeoordeling ;
- de uitvoering van de waakzaamheidsmaatregelen ten aanzien van de cliënten en verrichtingen ;
- de uitvoering van de verplichtingen die bedoeld zijn om de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's te doen naleven ;
- de analyse van atypische verrichtingen en de meldingsplicht bij vermoedens ;
- de bewaring van documenten en stukken ;
- en de mechanismen voor interne meldingen ('whistleblowing').

De verzekeraar en de verzekeringstussenpersoon moeten passende procedures implementeren, evenredig met hun aard en omvang, die hun personeelsleden of agenten in staat stellen om inbreuken op de verplichtingen die de Wet WG/FT oplegt via een specifiek, onafhankelijk en anoniem kanaal te melden aan de AMLCO en de verantwoordelijke hooggeplaatste leidinggevende. In de praktijk moeten deze meldingen dus rechtstreeks kunnen worden gericht aan de AMLCO, en bij de eventuele betrokkenheid van de AMLCO aan de HR AML, zonder dat hierbij de hiërarchische weg moet worden gevolgd (en omgekeerd).

De gedragslijnen en procedures inzake WG/FT stroken met de volgende beginselen :

- zij worden schriftelijk vastgelegd en bewaard op een drager die het mogelijk maakt om er in de toekomst op eenvoudige manier naar te verwijzen en die garandeert dat zij op exact dezelfde wijze kunnen worden gereproduceerd (op papier of op een elektronische informatiedrager) ;
- zij worden goedgekeurd door een lid van het hoger leidinggevend personeel van de verzekeraar of de verzekeringstussenpersoon, bv. de verantwoordelijke hooggeplaatste leidinggevende ;
- elke aanpassing aan de gedragslijnen en procedures wordt goedgekeurd door de in het vorige punt bedoelde personen ;
- zij zijn gekend door de personen die ze moeten toepassen zodat de daadwerkelijke uitvoering ervan gewaarborgd is ;
- zij zijn afgestemd op de omvang en de aard van de entiteit (zie het proportionaliteitsbeginsel);
- zij zijn voldoende duidelijk verwoord om elke twijfel uit te sluiten over de manier waarop zij moeten worden toegepast en om hun efficiëntie te garanderen.

5.2.3. Interne controle

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen ontwikkelen doeltreffende interne controlemaatregelen en passen deze toe om te kunnen voldoen aan de voor hen geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen. Deze interne controlemaatregelen strekken ertoe de zwakke punten van het WG/FT-instrumentarium van de verzekeraar of verzekeringstussenpersoon in kwestie te identificeren, zodat er passende maatregelen kunnen worden getroffen om deze weg te werken. Ook bij de uitwerking en uitvoering van die maatregelen is het proportionaliteitsbeginsel van toepassing.

De verzekeraars en de verzekeringstussenpersonen moeten bijgevolg het type en de frequentie bepalen van de controles die zij zullen laten uitvoeren om zich ervan te vergewissen dat elke persoon die betrokken is bij de bestrijding van WG/FT (bv. personeelslid, agent, lasthebber of onderaannemer) de vastgelegde gedragslijnen volgt en, in voorkomend geval, de vastgestelde procedures toepast.

Voor zover de aard en omvang van de verzekeraar of de verzekeringstussenpersoon dat rechtvaardigen, en onverminderd de toepassing van andere wettelijke bepalingen, moet een onafhankelijke auditfunctie worden gecreëerd om de vastgelegde gedragslijnen, procedures en interne controlemaatregelen te testen.

Raadpleeg voor meer informatie over de verwachtingen van de FSMA inzake het op te zetten organisatorisch kader de [Circulaire FSMA 2019 12 betreffende het passend organisatorisch kader voor de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme](#)³².

5.3. Kwaliteit, opleiding en sensibilisatie van het personeel

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen moeten, onder de verantwoordelijkheid van de AMLCO, :

- hun personeelsleden en de personen die hen in de hoedanigheid van zelfstandige vertegenwoordigen (bijv. subagenten) sensibiliseren over de WG/FT-risico's. Het gaat om personen:
  - die door hun taken met betrekking tot cliënten of verrichtingen het risico lopen om geconfronteerd te worden met pogingen tot WG/FT, of
  - die procedures uitwerken dan wel computer- of andere toepassingen ontwikkelen die worden gebruikt in het kader van activiteiten die ten aanzien van het WG/FT-risico als gevoelig kunnen worden beschouwd (bijv. boekhouders);
- diezelfde personen opleiden over de getroffen maatregelen om deze risico's te beperken.

In deze opleidingen moeten de volgende zaken aan bod komen :

- het algemeen juridisch kader dat wordt toegepast inzake SWG/FT, namelijk de bepalingen van de Wet WG/FT en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen ervan, de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's, alsook de geldende vereisten op het vlak van gegevensbescherming ;
- de vastgelegde gedragslijnen, procedures en interne controlemaatregelen die van kracht zijn in de betrokken entiteit, evenals de toe te passen methodes en criteria voor het identificeren van verrichtingen die verband kunnen houden met WG/FT, de werkwijze in dat geval en de wijze waarop men kan voldoen aan de verplichtingen die zijn opgelegd door de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's.

Deze opleiding dient niet louter theoretisch te zijn, maar moet de betrokkenen daadwerkelijk in staat stellen om de geldende maatregelen toe te passen; zo moeten zij meer bepaald verdachte verrichtingen kunnen opsporen, gepast op dergelijke situaties kunnen reageren en de naleving van de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's kunnen verzekeren.

³² https://www.fsma.be/sites/default/files/public/content/NL/circ/2019/fsma_2019_12_nl.pdf.

Er moet worden voorzien in permanente vorming van de betrokkenen, gelet op de mogelijke evoluties die zich kunnen voltrekken, zowel qua WG/FT-risico's als wat het geldende wettelijke en reglementaire kader betreft.

Tot slot moeten ook de procedures voor interne meldingen ('whistleblowing') bedoeld in punt 5.2.2. en de [procedures voor meldingen aan de toezichthouders](#)³³ door de betrokken personen gekend zijn.

Bij de aanwerving en toewijzing van werknemers of bij de aanwijzing van zelfstandige vertegenwoordigers moeten de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen procedures hanteren om na te gaan of deze personen blijken te geven van een passende betrouwbaarheid in het licht van de risico's die verbonden zijn aan de uit te voeren taken en functies. De AMLCO moet bij deze procedures worden betrokken.

6. Betalingen in contanten

Om de verrichtingen in het kader van verzekeringsovereenkomsten te beveiligen en om de verzekeraars en de tussenpersonen te **beschermen** tegen het **reputatierisico**, is het belangrijk dat deze verzekeraars en tussenpersonen voor geen enkel type van overeenkomst betalingen in contanten ontvangen. Contant betaalde premies zijn dus niet toegestaan. Ook is het de **tussenpersoon** niet toegestaan om via zijn eigen rekening een premie van de verzekeringnemer door te storten.

Er wordt aanbevolen een betalingswijze te gebruiken waarbij verrichtingen kunnen worden getraceerd. Betalingen in contanten (of met een cheque) zijn verboden.

7. Sancties

De Wet WG/FT voorziet in sancties wanneer de verzekeringsondernemingen en verzekeringstussenpersonen hun verplichtingen niet nakomen.

8. Financiële embargo's

8.1. Juridisch kader en vereiste waakzaamheid

Financiële embargo's zijn beperkende maatregelen die worden genomen tegen regeringen van derde landen, personen of entiteiten om bepaald crimineel gedrag tegen te gaan, met name in het kader van de strijd tegen (de financiering van) terrorisme en de proliferatie van massavernietigingswapens.

³³ In de sector van de verzekeringsdistributie is een klokkenluider een persoon die inbreuken vermoedt op de wetgeving waarop de FSMA toeziet en die deze inbreuken aan de FSMA meldt. De FSMA garandeert de geheimhouding van de identiteit van de melder. Meldingen kunnen ook anoniem gebeuren. De Wet voorziet in de bescherming van personen die te goeder trouw een inbreuk aan de FSMA melden.

Meldingen door klokkenluiders moeten de FSMA in staat stellen om de feiten te onderzoeken. Daarom moeten deze feiten voldoende nauwkeurig en gedetailleerd worden beschreven. Zo mogelijk dient men ze ook te documenteren aan de hand van bewijsstukken.

Een inbreuk kan via verschillende kanalen worden gemeld: via het 'contactpunt Klokkenluiders' op de website van de FSMA, telefonisch, schriftelijk of tijdens een persoonlijke ontmoeting. Meer informatie vindt u op <https://www.fsma.be/nl/faq/contactpunt-klokkenluiders>.

De teksten die dit sanctieregime invoeren, situeren zich op verschillende niveaus :

- internationaal (zie met name Resolutie 1373 uit 2001 van de Veiligheidsraad van de VN) ;
- Europees (zie met name Verordening nr. 2580/2001 van de EU) ;
- nationaal (zie met name het KB van 28 december 2006 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme) ;
- daarnaast stellen de Verenigde Staten hun eigen lijsten op³⁴.

Op basis van deze teksten stellen de Verenigde Naties, de Europese Unie en België lijsten op van personen en entiteiten waartegen is besloten financiële embargo's in te stellen. Dat betekent concreet dat de tegoeden en economische middelen van de personen en entiteiten op deze lijsten bevroren moeten worden.

Inbreuken op dit regime kunnen niet alleen strafrechtelijk gesanctioneerd worden³⁵ maar houden ook een belangrijk reputatierisico in.

De financiële instellingen (waaronder de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen die activiteiten uitoefenen met betrekking tot levensverzekeringen en/of niet-levensverzekeringen) zijn verplicht om het regime inzake financiële embargo's na te leven en moeten bijgevolg de tegoeden bevroren. Het betreft de fondsen, financiële instrumenten en economische middelen die toebehoren aan, eigendom zijn van, in het bezit zijn van of onder zeggenschap staan van een persoon of entiteit die het voorwerp is van een bevroeringsmaatregel. Het is deze instellingen ook verboden om rechtstreeks of onrechtstreeks fondsen of economische middelen ter beschikking te stellen van personen of entiteiten die het voorwerp zijn van een bevroeringsmaatregel. Sommige specifieke beperkende maatregelen verbieden zelfs om financiële diensten (verzekeringen inbegrepen) te verlenen aan de personen en entiteiten die het voorwerp zijn van deze maatregelen ter bevroering van de tegoeden.

De verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen zijn in principe verplicht om een screeningsysteem op te zetten met de volgende kenmerken :

- het moet betrekking hebben op alle rekeningen, overeenkomsten en verrichtingen van de cliënten ;
- het moet een snelle opsporing mogelijk maken van eventuele inbreuken op de bepalingen betreffende embargo's en bevroering van tegoeden, of een opsporing in real time wanneer deze bepalingen dat vereisen ;
- het moet geautomatiseerd zijn, tenzij de onderworpen financiële instelling kan aantonen dat dit niet vereist is gezien de aard, het aantal en het volume van de verrichtingen waarop toezicht moet worden gehouden ; en
- het moet eerst aan een validatieprocedure worden onderworpen en daarna geregeld worden bijgewerkt.

Om deze verplichtingen na te komen, moeten de verzekeringstussenpersonen³⁶ en de verzekeraars overgaan tot :

- een screening van nieuwe cliënten, lasthebbers en uiteindelijke begunstigden om na te gaan of deze niet voorkomen op een embargolijst ;
- een voortdurende screening van deze cliënten, lasthebbers en uiteindelijke begunstigden ;
- een screening van de contractuele begunstigden bij de betaling van een prestatie.

---

³⁴ Zie OFAC, <https://www.treasury.gov/about/organizational-structure/offices/Pages/Office-of-Foreign-Assets-Control.aspx>.

³⁵ Zie betreffende dit onderwerp de wet van 11 mei 1995 inzake de tenuitvoerlegging van de besluiten van de Veiligheidsraad van de Organisatie van de Verenigde Naties en de wet van 13 mei 2003 inzake de tenuitvoerlegging van de beperkende maatregelen die genomen worden door de Raad van de Europese Unie ten aanzien van Staten, sommige personen en entiteiten.

³⁶ Alleen wanneer de makelaar over een screeninginstrument beschikt.

Levert een screening een 'match' met een embargolijst op, dan zijn de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen verplicht om na te gaan of het om een echte overeenstemming gaat en moeten zij, als dit effectief wordt bevestigd, overgaan tot de bevrozing van de tegoeden en economische middelen van de opgespoorde persoon of entiteit. Ook moeten zij de Thesaurie hiervan op de hoogte brengen. Eventueel gebeurt er ook een melding bij de CFI wanneer men weet of vermoedt dat de door de cliënt uitgevoerde verrichtingen verband houden met het witwassen van geld en/of de financiering van terrorisme.

* **Merk op** dat de verplichting in principe van toepassing is op zowel de verzekeringsonderneming als de verzekeringstussenpersoon, maar dat **in de praktijk de verzekeringsonderneming deze verplichting op zich zal nemen**, omdat de opsporing van dergelijke personen een gesofisticeerd informaticasysteem vereist, waarover een tussenpersoon in de regel niet zal kunnen beschikken³⁷. De verzekeringsonderneming zal de verzekeringstussenpersoon verwittigen in zulke gevallen.

8.2. Meldplicht aan de Thesaurie

Een verzekeringsonderneming signaleert voor eigen rekening en voor rekening van de betrokken tussenpersoon aan de Thesaurie dat ze tegoeden voor rekening van een geïdende persoon of entiteit aanhoudt, en verzoekt om te controleren of deze persoon of entiteit diegene is waarop de bevrozingsmaatregelen betrekking hebben. De verzekeringsonderneming stelt de verzekeringstussenpersoon op de hoogte.

De geïdende personen of entiteiten waarvan sprake worden opgelijst in de nationale terrorismelijst³⁸.

De meldingen hebben betrekking op geïdende personen en entiteiten betrokken bij een levensverzekering, een hypothecair krediet of een niet-levensverzekering.

Telkens wanneer er een persoon of entiteit wordt toegevoegd aan de nationale terrorismelijst zal de verzekeringsonderneming haar portefeuille screenen op de aanwezigheid van deze persoon of entiteit.

De meldingen dienen te gebeuren via quesfinvragen.tf@minfin.fed.be.

³⁷ De verzekeraar zal deze verplichting meestal op zich nemen, tenzij de tussenpersoon zelf over een screeninginstrument beschikt.

³⁸ Zie het Koninklijk besluit van 28 december 2006 - https://financien.belgium.be/nl/over_de_fod/structuur_en_diensten/algemene_administraties/thesaurie/controle-financiële-2/financiële

Bijlagen

- Bijlage 1 - Taakverdelingsschema tussen de verzekeringstussenpersonen en de verzekeringsondernemingen
- Bijlage 2 - Schema van preventiemaatregelen inzake witwaspreventie naargelang het risico
- Bijlage 3 - Vragenlijst witwassen van geld voor natuurlijke personen
- Bijlage 4 - Vragenlijst witwassen van geld voor rechtspersonen
- Bijlage 5 - Vragenlijst witwassen van geld bij de prestatie
- Bijlage 6 - Vragen betrekking hebbend op de opsporing van de politiek prominente personen zoals opgenomen in de verzekeringsvoorstellen – producten met hoog risico
- Bijlage 7 - Tabel van de knipperlichten
- Bijlage 8 - Risicobeoordeling van de producten
- Bijlage 9 - Verklaring uiteindelijke begunstigde(n)

Deze Bijlagen zijn tevens terug te vinden op de websites van de federaties.